

بیگاری دانشجویی

تأمین مخارج تحصیل، بزرگ ترین دغدغه‌ی فکری دانشجویانی را تشکیل می‌دهد که از طبقه‌ی کارگر وارد دانشگاه‌ها می‌شوند. هزینه‌ی سنگین اجاره‌ی خوابگاه و تهیه‌ی خوراک و پوشاک در شرایطی که دانشجویان از نظر مالی مستقل نمی‌باشند و از خود تولیدی ندارند، بر عهده‌ی خانواده‌ی اوست. خانواده‌ای که مشکلات عدیده‌ای در جامعه‌ی سرمایه‌داری و اقتصاد بیمار آن، گریبانگیرش شده است و به همین دلیل توانایی پشتیبانی از فرزندان خود را ندارد. بسیاری از فرزندان طبقه‌ی کارگر در نتیجه فقر قید ادامه‌ی تحصیل را زده، پیشه‌ی والدین خود را دنبال می‌کنند. استعدادهای درخشانی از بین می‌رود و از درون نیروی کار استثمارشده، نیروی انسانی تازه نفس زاییده می‌شود. اما با وجود تمام محدودیت‌ها، باز هم عده‌ای ناچیز از آن‌ها در مقایسه با طبقات اجتماعی مرفه، با غلبه بر موانع بیشماری که جامعه‌ی سرمایه‌داری در مقابلشان قرار داده است، وارد دانشگاه‌ها می‌شوند و این بار با افسردگی ناشی از فقر و تحقیر آن، دچار افت تحصیلی شده و ناچار به ترک تحصیل می‌شوند و در موارد حادتر خودکشی می‌کنند.

در این میان همچون گفتارهایی که اطراف لاشه‌ی نیمه‌جان به انتظار می‌نشینند، سرمایه‌داری سعی می‌کند بهترین استفاده را از فاجعه ببرد. با شروع هر ترم انواع و اقسام آگهی‌های کار دانشجویی بر در و دیوار دانشگاه، دانشجویان تحت فشار را وسوسه می‌کند برای آن که ساعات با ارزشی از زندگی خود را در مقابل دستمزدی بسیار ناچیز از دست بدهد. نکته‌ی مهم این است که هیچ قانونی در این مورد وجود ندارد و در هیچ یک از این آگهی‌ها از دستمزد پرداختی چیزی نمی‌نویسند. بسیاری از دانشجویان به مدت یک ترم

بیگاری می کنند و در آخر متوجه می شوند که در مقابل ساعتی ۱۰۰ تومان کار کرده اند! مبلغی آنقدر ناچیز که بعد از چند ماه نصیبشان شده است و نخستین و مهم ترین پیامد آن افت تحصیلی است، چرا که با حجم سنگین کار دیگر فرصتی برای مطالعه و پیشرفت تحصیلی باقی نمی ماند. اکثر کارهایی که به دانشجوی محول می شود کارهای خدماتی چون فروش ژتون غذا، تنظیم پرونده ها و کار در کتابخانه دانشگاه است، که بی ارتباط با رشته ی تحصیلی دانشجوی، خلاقیت وی را از بین می برد. مسئولین دانشگاه ها با سوءاستفاده از مشکلات اقتصادی دانشجویان، وظایفی را که باید با استخدام نیروی کار و بستن قرارداد کار با دستمزد معین، انجام شود را با صرف کم تر از یک دهم حقوقی که به یک کارمند پرداخته می شود توسط طرح کار دانشجویی انجام می دهند. برای مثال بسیاری از دانشجویان ارشد، کلاس های حل التمرین را با دریافت ساعتی ۵۰۰ تومان برگزار می کنند در حالی که این مقدار در مقایسه با کلاس های خصوصی خارج از دانشگاه بسیار ناچیز است.

سیستم اداره ای دانشگاه های ایران از فساد مستثنی نبوده و همچون سایر ادارات دولتی دیگر، پست های ویژه و حتی غیر ویژه آن در انحصار افرادی است که نه از روی ضابطه که بر اساس روابط استخدام شده اند و بهیچوجه خود را مسئول جوابگویی به ارباب رجوع ندانسته و با استفاده از بودجه ی دانشگاه، و تشخیص خود تقاضای دانشجوی برای کار می دهند و وظایف خود را به این طریق انجام می دهند. متأسفانه با وجود تمام آگاهی ها از ماهیت شغل موقتی که ارائه می شود باز هم عده ای از دانشجویان به ناچار مجبور می شوند برای تأمین اندکی از مایحتاج مورد نیازشان به کار دانشجویی بپردازند.

این در حالی است که همکلاسی های مرفه آن ها با در اختیار داشتن امکانات وسیع مالی از نظر تحصیلی موفق تر و از لحاظ جسمی و روانی در وضعیت بسیار بهتری قرار دارند.

این است یکی از بیشمارترین نتایجی که در یک جامعه ی سرمایه داری، دامان طبقات تحت ستم را می گیرد و آن را همواره در این وضعیت اسفبار مزدبگیری پابرجا نگاه می دارد.

در این موقعیت، جوانان سوسیالیست خواهان این هستند که کلیه ی کسانی که مایل به ادامه ی تحصیل دانشگاهی هستند، صرفنظر از موقعیت اجتماعی شان، قادر به چنین امری باشند. جوانان بدون بضاعت باید بتوانند بدون فشار مالی در دانشگاه (انتفاعی و غیرانتفاعی) مشغول تحصیل شده و بودجه ای نیز برای مسکن و مخارج آن ها در دوره ی تحصیلی به آن ها تعلق گیرد. دولت موظف است که همه ی این مخارج را برای فرزندان کارگران تأمین کند. همه ی دانشجویان صرفنظر از موقعیت اجتماعی شان از حقوق برابر برخوردار هستند.

اگر دولت و نمایندگان آن در دانشگاه ها قادر به انجام این وظایف ابتدایی نباشند؛ جوانان خود متکی بر نیروی خود، با ایجاد تشکل های مستقل دانشجویی در هر دانشگاه ها دروازه های دانشگاه ها را بر روی فرزندان کارگران باز می کنند. جوانان سوسیالیست خواهان این هستند که اساتید دانشگاهی با آن ها همراهی کنند و در مقابل اجحافات دولت در کنار دانشجویان قرار گیرند.

رُزا جوان
۲۲ دی ۱۳۸۲

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتاب خانه: <http://www.nashr.de>

ایمیل یاشار آذری: yasharazarri@gmail.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری